



Bryssel, 14. syyskuuta 2026
(OR. en)

13082/26
ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2026/0256 (NLE)

POLCOM 316
FDI 40
SERVICES 48
COLAC 106

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	11. syyskuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 462 annex
Asia:	LIITE asiakirjaan Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Ecuadorin tasavallan välisen kestävien investointien helpottamista koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 462 annex.

Liite: COM(2026) 462 annex



EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 11.9.2026
COM(2026) 462 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

Ehdotus neuvoston päätökseksi

**Euroopan unionin ja Ecuadorin tasavallan välisen kestävien investointien helpottamista
koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta**

EUROOPAN UNIONIN JA ECUADORIN TASAVALLAN VÄLINEN
KESTÄVIEN INVESTOINTIEN HELPOTTAMISTA KOSKEVA SOPIMUS

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO

I LUKU – YLEISET MÄÄRÄYKSET

II LUKU – AVOIMUUS JA ENNAKOITAVUUS

III LUKU – LUPAMENETTELYJEN SUJUVOITTAMINEN

IV LUKU – YHTEYSPISTEET JA SIDOSRYHMIEN OSALLISTUMINEN

V LUKU – INVESTOINNIT JA KESTÄVÄ KEHITYS

VI LUKU – RIITOJEN ESTÄMINEN JA RATKAISEMINEN

VII LUKU – YHTEISTYÖ JA INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET

VIII LUKU – LOPPUMÄÄRÄYKSET

LIITE – KESTÄVÄ ENERGIA JA RAAKA-AINEET

JOHDANTO

EUROOPAN UNIONI, jäljempänä 'unioni',

ja

ECUADORIN TASAVALTA, jäljempänä 'Ecuador',

jäljempänä yhdessä 'osapuolet' tai erikseen 'osapuoli', jotka

OTTAVAT HUOMIOON halunsa vahvistaa entisestään taloudellisia yhteyksiään ja luoda kumppanuuteen ja yhteistyöhön perustuvat läheiset ja pysyvät suhteet tavoitteena kestävän kehityksen edistäminen,

HALUAVAT saada investointeja liikkeelle ja säilyttää ne, luoda uusia työllisyysmahdollisuuksia sekä parantaa elintasoa alueillaan,

TUNNUSTAVAT tarpeen helpottaa investointeja lisäämällä avoimuutta ja ennustettavuutta, sujuvoittamalla lupamenettelyjä ja ottamalla sidosryhmät mukaan parantamaan investointiympäristöä,

OVAT VAKUUTTUNEITA siitä, että investointien helpottamiseen tähtäävät toimenpiteet vauhdittavat investointeja mikro-, pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, jäljempänä 'mikro- ja pk-yritykset', ja niiden tekemiä investointeja,

TUNNUSTAVAT, että investoinnit voivat tukea kestäväää kehitystä, talouskasvua ja taloudellisen toiminnan monipuolistamista ja edistää Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 25 päivänä syyskuuta 2015 hyväksymässä päätösasiakirjassa ”Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development” määriteltäjä tavoitteita ja siihen sisältyviä kestäväen kehityksen tavoitteita, jäljempänä ’Agenda 2030’,

TUNNUSTAVAT teknisen tuen ja valmiuksien kehittämisen merkityksen tämän sopimuksen täytäntöönpanolle,

VAHVISTAVAT sitoutumisensa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjaan ja ottavat huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa vahvistetut periaatteet,

PITÄVÄT MIELESSÄ Brysselissä 11 päivänä marraskuuta 2016 allekirjoitetun Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Kolumbian ja Perun välisen kauppasopimuksen liittymispöytäkirjan, joka tehtiin Ecuadorin liittymisen huomioon ottamiseksi,

VAHVISTAVAT vakaan sitoutumisensa panna täytäntöön Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Kolumbian, Perun ja Ecuadorin välinen kauppasopimus, jota alettiin soveltaa väliaikaisesti 1 päivästä tammikuuta 2017 Ecuadorin osalta ja joka tuli voimaan 1 päivänä marraskuuta 2024, sekä sitoutuvat vahvistamaan osallistumistaan kunnianhimoisen lopputuloksen saavuttamiseksi kestäväen kehityksen alalla,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

I LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 ARTIKLA

Tavoitteet

Sopimuksen tavoitteena on helpottaa ulkomaisten suorien investointien houkuttelemista, säilyttämistä ja lisäämistä osapuolten välillä talouden monipuolistamiseksi ja kestävän kehityksen edistämiseksi.

2 ARTIKLA

Soveltamisala

1. Tätä sopimusta sovelletaan ulkomaisten suorien investointien helpottamiseksi osapuolen hyväksymiin tai voimassa pitämiin toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat toisen osapuolen investoijien investointitoimintaan.
2. Osapuolet vahvistavat oikeutensa toteuttaa alueillaan sääntelyä oikeutettujen politiikan tavoitteiden saavuttamiseksi, kuten kansanterveyden, sosiaalipalvelujen, julkisen koulutuksen, turvallisuuden, ympäristön, ilmastonmuutoksen vastaiset toimet mukaan lukien, tai yleisen moraalin suojelemiseksi, sosiaalista suojelua tai kuluttajansuojaa, yksityisyyden suojaa ja tietosuojaa varten sekä kulttuurin monimuotoisuuden edistämiseksi ja suojelemiseksi.

3. Sopimuksella ei luoda eikä muuteta investointien vapauttamiseen liittyviä sitoumuksia eikä luoda eikä muuteta sääntöjä, jotka koskevat osapuolten alueille sijoittautuneiden investoijien tai niiden tekemien investointien suojaa taikka investoijan ja valtion välistä riitojenratkaisua.

3 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

- 1) 'investointitoiminnalla' sijoituksen tekemistä, hankkimista, laajentamista, käyttöä, hallinnointia, ylläpitoa ja myyntiä tai muuta luovutusta;
- 2) 'luvalla' investointitoiminnan harjoittamiseen annettavaa toimivaltaisen viranomaisen lupaa, joka on seurausta menettelystä, jota investoijan on noudatettava tarvittavien vaatimusten täyttymisen osoittamiseksi;
- 3) 'toimivaltaisella viranomaisella' keskus-, alue- tai paikallistason hallintoelintä tai viranomaista tai julkishallinnon ulkopuolista elintä, joka käyttää keskus-, alue- tai paikallistason hallintoelinten tai viranomaisten sille siirtämiä valtuuksia ja jolla on valtuudet myöntää lupa;
- 4) 'osapuolen investoijalla' osapuolen luonnollista tai oikeushenkilöä, jonka pyrkimyksenä on harjoittaa investointitoimintaa tai joka harjoittaa investointitoimintaa toisen osapuolen alueella;
- 5) 'oikeushenkilöllä' sovellettavan lainsäädännön mukaan joko voiton tuottamiseksi tai muuta tarkoitusta varten asianmukaisesti perustettua tai muulla tavoin järjestettyä, yksityisessä tai julkisessa omistuksessa olevaa mitä tahansa oikeussubjektia, kuten yrityksiä, säätiöitä, henkilöyhtiöitä, yhteisyrityksiä, yksityisiä elinkeinonharjoittajia tai yhdistyksiä;

- 6) 'osapuolen oikeushenkilöllä'
- a) Euroopan unionin osalta Euroopan unionin tai sen jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisesti perustettua tai järjestettyä oikeushenkilöä, joka harjoittaa merkittävää liiketoimintaa¹ Euroopan unionin alueella; ja
 - b) Ecuadorin osalta Ecuadorin lainsäädännön mukaisesti perustettua tai järjestettyä oikeushenkilöä, joka harjoittaa merkittävää liiketoimintaa Ecuadorin alueella;
- 7) 'toimenpiteellä' mitä tahansa osapuolen toimenpidettä, joka voidaan toteuttaa lain, asetuksen tai määräyksen, säännön, menettelyn, päätöksen tai hallinnollisen toimen muodossa tai missä tahansa muussa muodossa;
- 8) 'osapuolen toimenpiteellä' mitä tahansa toimenpidettä, jonka toteuttavat tai pitävät voimassa²
- a) keskus-, alue- tai paikallistason hallintoelimet tai viranomaiset; tai
 - b) julkishallinnon ulkopuoliset elimet käyttäessään keskus-, alue- tai paikallistason hallintoelinten tai viranomaisten niille siirtämiä valtuuksia;

¹ Euroopan yhteisön perustamissopimusta koskevan WTO:lle annetun ilmoituksensa mukaisesti (asiakirja WT/REG39/1) Euroopan unioni katsoo, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 54 artiklaan kirjattu käsite "tosiasiallinen ja jatkuva yhteys" jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion talouteen vastaa "merkittävän liiketoiminnan" käsitettä.

² Selvyyden vuoksi todetaan, että ilmaisulla 'osapuolen toimenpide' tarkoitetaan sellaisia 8 alakohdan a ja b alakohdassa lueteltujen tahojen toimenpiteitä, jotka toteutetaan tai pidetään voimassa ohjeistamalla, ohjaamalla tai valvomalla suoraan tai välillisesti muiden tahojen toimintaa kyseisten toimenpiteiden osalta.

9) 'osapuolen luonnollisella henkilöllä'

a) unionin osalta unionin jäsenvaltion kansalaista sen lainsäädännön mukaisesti³; ja

b) Ecuadorin osalta Ecuadorin kansalaista sen lainsäädännön mukaisesti;

ja

10) 'julkaisemisella' asettamista saataville virallisessa julkaisussa, kuten virallisessa lehdessä tai virallisilla verkkosivuilla.

4 ARTIKLA

Suosituimmuuskohtelu

1. Kumpikin osapuoli myöntää välittömästi ja ehdoitta toisen osapuolen investoijille ja näiden investoinneille kohtelun, joka on vähintään yhtä edullinen kuin kohtelu, jonka se myöntää samanlaisissa tilanteissa minkä tahansa muun maan investoijille ja niiden investoinneille, kun on kyse tämän sopimuksen määräysten soveltamisesta sen alueella.

³ Luonnollisen henkilön määritelmään sisältyvät myös Latvian tasavallassa pysyvästi asuvat luonnolliset henkilöt, jotka eivät ole Latvian tasavallan tai minkään muun valtion kansalaisia mutta joilla on Latvian tasavallan lain nojalla oikeus saada kansalaisuudettoman henkilön passi (muukalaispassi).

2. Edellä olevan 1 kohdan ei saa tulkita velvoittavan osapuolta myöntämään toisen osapuolen investoijille tai näiden investoinneille etuuskohtelua, joka on seurausta seuraavista:

- a) tunnustamistoimenpiteet, mukaan lukien luonnollisen henkilön tai yrityksen taloudellisen toiminnan harjoittamiseen tarvittavien toimi- ja muiden lupien tai todistusten normien tai perusteiden tunnustaminen taikka Maailman kauppajärjestön perustamisesta 15 päivänä huhtikuuta 1994 Marrakeshissa tehdyn Marrakeshin sopimuksen liitteessä 1B esitetyn palvelukaupan yleissopimuksen (GATS) rahoituspalveluita koskevan liitteen 3 kohdassa tarkoitettujen vakavaraisuusvaatimusten tunnustaminen; tai
- b) sellainen kahdenvälinen, alueellinen tai monenvälinen sopimus, joka sisältää sitoumuksia poistaa osapuolten väliltä olennaisilta osiltaan kaikki investointien esteet tai jossa edellytetään osapuolten lainsäädännön lähentämistä yhdellä tai useammalla talouden alalla.

3. Selkeyden vuoksi todetaan, että osapuolen tekemien muiden kansainvälisten sopimusten määräykset eivät itsessään muodosta 1 kohdassa tarkoitettua ”kohtelua”, eikä niitä sen vuoksi voida ottaa huomioon arvioitaessa tämän sopimuksen rikkomista.

5 ARTIKLA

Toimenpiteet lahjonnan ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi

1. Osapuolet tunnustavat korruptiosta, rahanpesusta, terrorismin rahoittamisesta, veropetoksista ja verovilpistä talouksille ja yhteiskunnille aiheutuvat kielteiset vaikutukset, mukaan luettuna kestävä kehityksen hankaloittaminen ja investointihalukkuuden heikentäminen.

2. Kumpikin osapuoli vahvistaa sitoumuksensa toteuttaa riittäviä toimenpiteitä korruption, rahanpesun, terrorismin rahoittamisen, veropetosten ja verovilpin ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tämän sopimuksen kattamien asioiden osalta niiden kansainvälisesti sovittujen normien mukaisesti, jotka kyseinen osapuoli on vahvistanut tai joita se tukee, kuten Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 31 päivänä lokakuuta 2003 tekemä korruption vastainen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön, jäljempänä 'OECD', vastuullista liiketoimintaa koskevat toimintaohjeet monikansallisille yrityksille sekä kansainvälistä verotusta koskevat voimassa olevat normit.

II LUKU

AVOIMUUS JA ENNAKOITAVUUS

6 ARTIKLA

Yleisesti sovellettavien toimenpiteiden hallinnointi

Kumpikin osapuoli varmistaa, että kaikkia yleisesti sovellettavia toimenpiteitä, jotka kuuluvat tämän sopimuksen soveltamisalaan, hallinnoidaan kohtuutta, objektiivisuutta ja puolueettomuutta noudattaen.

7 ARTIKLA

Julkistamisvaatimukset

Kumpikin osapuoli julkaisee viipymättä tai muutoin kirjallisesti asettaa julkisesti saataville ja, lukuun ottamatta hätätilanteita, viimeistään niiden tullessa voimaan, kaikki yleisesti sovellettavat asiaankuuluvat toimenpiteet, jotka kuuluvat tämän sopimuksen soveltamisalaan, siten, että investoijat voivat saada niistä tiedon.

8 ARTIKLA

Julkaiseminen etukäteen ja mahdollisuus esittää huomioita

1. Siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista ja tavalla, joka on sopusoinnussa osapuolen toimenpiteiden hyväksymistä koskevan oikeusjärjestelmän kanssa, kumpikin osapuoli⁴ julkaisee etukäteen
 - a) ehdotukset yleisesti sovellettavista laeista ja määräyksistä, joita se aikoo hyväksyä tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa; tai
 - b) asiakirjat, jotka antavat riittävän yksityiskohtaiset tiedot a alakohdassa tarkoitetuista ehdotuksista, jotta investoijat ja muut asianomaiset henkilöt voivat arvioida, voivatko ne vaikuttaa merkittävästi niiden etuihin ja millä tavoin.

⁴ Osapuolet katsovat, että 1–4 kohdassa tunnustetaan, että osapuolilla on erilaiset järjestelyt kuulemisten toteuttamiseksi tietyistä toimenpiteistä ennen niiden lopullista vahvistamista ja että 1 kohdassa esitetyt vaihtoehdot heijastavat erilaisia oikeusjärjestelmiä.

2. Siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista ja tavalla, joka on sopusoinnussa osapuolen toimenpiteiden hyväksymistä koskevan oikeusjärjestelmän kanssa, kumpaakin osapuolta kannustetaan soveltamaan 1 kohtaa yleisesti sovellettaviin menettelyihin ja hallinnollisiin päätöksiin, joita se aikoo hyväksyä tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.
3. Siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista ja tavalla, joka on sopusoinnussa osapuolen toimenpiteiden hyväksymistä koskevan oikeusjärjestelmän kanssa, kumpikin osapuoli antaa investoijille ja muille asianomaisille henkilöille syrjimättömällä tavalla kohtuullisen mahdollisuuden esittää huomautuksia ehdotetuista toimenpiteistä tai 1 tai 2 kohdan nojalla julkaistuista asiakirjoista.
4. Siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista ja tavalla, joka on sopusoinnussa osapuolen toimenpiteiden hyväksymistä koskevan oikeusjärjestelmän kanssa, kumpikin osapuoli ottaa huomioon 3 kohdan nojalla saadut huomautukset⁵.
5. Julkaistessaan 1 kohdassa tarkoitettua yleisesti sovellettavaa lakia tai määräystä tai ennen tällaista julkaisemista, siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista ja tavalla, joka on sopusoinnussa osapuolen toimenpiteiden hyväksymistä koskevan oikeusjärjestelmän kanssa, kumpikin osapuoli pyrkii selittämään kyseisen lain tai määräyksen tarkoituksen ja perustelut.
6. Kumpikin osapuoli pyrkii, siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista, varaamaan riittävästi aikaa 1 kohdassa tarkoitetun lain tai määräyksen julkaisemisen ja sen investoijiin soveltamisen välille.

⁵ Tällä määräyksellä ei aseteta osapuolelle minkäänlaista velvoitetta investointia koskevan lupatoimenpiteen hyväksymistä tai voimassa pitämistä koskevan lopullisen päätöksen suhteen.

9 ARTIKLA

Investointikehyksen avoimuus

1. Kumpikin osapuoli asettaa saataville sähköisesti esimerkiksi verkkosivustolla, ja mahdollisuuksien mukaan yhden portaalin kautta, seuraavat tiedot, sekä ajantasaistukset niihin siinä määrin kuin on mahdollista ja aiheellista:

- a) lait ja määräykset, jotka koskevat erityisesti investointeja;
- b) rajoitukset ja edellytykset, joita sovelletaan investointeihin; ja
- c) asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot.

2. Kumpikin osapuoli asettaa saataville mahdollisuuksien mukaan sähköisesti esimerkiksi verkkosivustolla ja 1 kohdassa tarkoitetun yhden portaalin kautta ja päivittää mahdollisuuksien mukaan ja tarvittaessa kuvauksen, joka antaa investoijille ja muille asianomaisille henkilöille tiedon niistä käytännön toimista, jotka ovat tarpeen sen alueelle investoimiseksi, mukaan luettuna vaatimukset ja menettelyt, jotka liittyvät seuraaviin:

- a) yrityksen perustaminen ja yrityksen rekisteröinti;
- b) liittyminen keskeiseen infrastruktuuriin, kuten sähkö- ja vesihuoltoon;
- c) omaisuuden, kuten maanomistusoikeuksien, hankinta ja rekisteröinti;

- d) rakennusluvat;
 - e) pääomansiirrot ja maksut;
 - f) valuutan vaihdettavuus;
 - g) verojen maksaminen;
 - h) rahoituksen saatavuus, erityisesti mikro- ja pk-yritysten kohdalla; ja
 - i) maksukyvyttömyysmenettelyt.
3. Miltään investoijalta ei saa periä maksua pääsystä tässä artiklassa tai 7 artiklassa tarkoitettuihin tietoihin.

10 ARTIKLA

Investointikannustimien avoimuus

1. Kumpikin osapuoli asettaa saataville sähköisesti esimerkiksi verkkosivustolla, ja mahdollisuuksien mukaan yhden portaalin kautta, investointikannustimia koskevat tiedot, sekä ajantasaistukset niihin siinä määrin kuin on mahdollista ja aiheellista.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen on katettava kaikki investojien saatavilla olevat kannustimet, mukaan luettuina rahalliset kannustimet, verokannustimet ja luontoissuoritukset, myös muut kuin taloudelliset kannustimet.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin on sisällyttävä seuraavat osat:

- a) kannustimen oikeusperusta;
- b) kannustimen muoto;
- c) kannustimen hakuedellytykset;
- d) kannustimen hakumenettely, mukaan luettuna vaaditut lomakkeet ja asiakirjat; ja
- e) toimivaltaisen viranomaisen yhteystiedot.

11 ARTIKLA

Luottamuksellisten tietojen esittäminen

Tämän sopimuksen määräykset eivät velvoita osapuolta toimittamaan luottamuksellisia tietoja, joiden luovuttaminen estäisi lain noudattamisen tai olisi muutoin yleisen edun vastaista tai vaarantaisi yksittäisen julkisen tai yksityisen yrityksen oikeutetut kaupalliset edut.

III LUKU

LUPAMENETTELYJEN SUJUVOITTAMINEN

12 ARTIKLA

Soveltamisala

Tätä lukua sovelletaan osapuolten toimenpiteisiin, jotka liittyvät investoinneille annettaviin lupiin.

13 ARTIKLA

Hakemusten jättäminen

Kumpikin osapuoli välttää, siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista, vaatimasta hakijaa olemaan yhteydessä useampaan kuin yhteen toimivaltaiseen viranomaiseen kunkin lupahakemuksen osalta. Jos se toiminta, jota varten lupaa haetaan, kuuluu useiden toimivaltaisten viranomaisten toimivaltaan, saatetaan tarvita useita lupahakemuksia.

14 ARTIKLA

Hakemusten määräajat

Jos osapuoli edellyttää lupaa, se varmistaa, että sen toimivaltaiset viranomaiset sallivat, siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista, hakemuksen jättämisen mihin aikaan vuodesta tahansa. Jos on olemassa tietty luvanhakuaika, osapuoli varmistaa, että toimivaltaiset viranomaiset antavat kohtuullisen ajan hakemuksen jättämistä varten.

15 ARTIKLA

Sähköiset hakemukset ja jäljennösten hyväksyminen

Jos osapuoli edellyttää lupaa, sen on varmistettava, että sen toimivaltaiset viranomaiset

- a) siinä määrin kuin se on mahdollista, hyväksyvät hakemukset sähköisessä muodossa; ja
- b) hyväksyvät alkuperäisten asiakirjojen sijasta jäljennökset, jotka on todistettu oikeaksi osapuolen lainsäädännön mukaisesti, paitsi jos toimivaltaiset viranomaiset vaativat alkuperäisiä asiakirjoja lupamenettelyn luotettavuuden suojaamiseksi.

16 ARTIKLA

Hakemusten käsittely

- 1. Jos osapuoli edellyttää lupaa, sen on varmistettava, että sen toimivaltaiset viranomaiset
 - a) antavat hakemuksen käsittelylle suuntaa-antavan aikataulun siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista;
 - b) toimittavat hakijan pyynnöstä tietoa hakemuksen tilasta ilman aiheetonta viivytystä;

- c) siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista, varmistavat hakemuksen täydellisyyden käsittelyä varten ilman aiheetonta viivytystä osapuolen lakien ja määräysten mukaisesti;
- d) varmistavat kohtuullisen ajan kuluessa hakemuksen jättämisestä, jos ne katsovat hakemuksen sisältävän kaiken tarvittavan käsittelyä varten⁶ osapuolen lakien ja määräysten mukaisesti, että
 - i) hakemuksen käsittely saatetaan päätökseen; ja
 - ii) hakijalle tiedotetaan hakemusta koskevasta päätöksestä mahdollisuuksien mukaan kirjallisesti⁷;
- e) jos ne pitävät hakemusta puutteellisena käsittelyä varten osapuolen lakien ja määräysten mukaisesti, kohtuullisen ajan kuluessa hakemuksen jättämisestä siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista
 - i) ilmoittavat hakijalle, että hakemus on puutteellinen;
 - ii) ilmoittavat hakijan pyynnöstä ne lisätiedot, joita tarvitaan hakemuksen täydentämiseksi tai antavat muuten ohjeita siitä, miksi hakemusta pidetään puutteellisena;

⁶ Toimivaltaiset viranomaiset voivat edellyttää, että kaikki tiedot toimitetaan tietyssä muodossa, jotta niiden voidaan katsoa sisältävän ”kaiken tarvittavan käsittelyä varten”.

⁷ Toimivaltaiset viranomaiset voivat täyttää ii alakohdassa vahvistetun vaatimuksen tiedottamalla hakijalle kirjallisesti etukäteen, myös julkaistun toimenpiteen avulla, että jos vastausta ei ole saatu tietyn ajan kuluttua hakemuksen jättämispäivästä, hakemus on hyväksytty. Ilmaisui ”kirjallisesti” on ymmärrettävä niin, että se kattaa myös sähköisessä muodossa tapahtuvan tiedotuksen.

- iii) antavat hakijalle mahdollisuuden toimittaa hakemuksen täydentämiseen tarvittavat lisätiedot⁸; ja
 - iv) jos mikään i, ii ja iii alakohdassa tarkoitetuista toimista ei ole käytännössä mahdollinen ja hakemus hylätään puutteellisenä, varmistavat, että hakijalle tiedotetaan asiasta kohtuullisen ajan kuluessa; ja
 - f) jos hakemus hylätään, ilmoittavat hakijalle, joko niiden omasta aloitteesta tai hakijan pyynnöstä, hakemuksen hylkäämisen syyt ja määräajan, jonka kuluessa päätökseen voi hakea muutosta, ja soveltuvin osin hakemuksen uudelleen jättämiseen liittyvät menettelyt; hakijaa ei estetä jättämästä uutta hakemusta vain sen vuoksi, että aikaisempi hakemus on hylätty.
2. Kumpikin osapuoli varmistaa, että sen toimivaltaiset viranomaiset myöntävät luvan heti, kun asianmukaisen tarkastelun pohjalta on todettu, että hakija täyttää luvan saamisen edellytykset.
3. Kumpikin osapuoli varmistaa, että myönnetty lupa tulee voimaan ilman aiheetonta viivytystä asiassa sovellettavien ehtojen ja edellytysten mukaisesti⁹.

⁸ Tällainen ”mahdollisuus” ei edellytä, että toimivaltainen viranomainen pidentää määräaika.

⁹ Toimivaltaiset viranomaiset eivät ole vastuussa sellaisista viivästyksistä, jotka eivät kuulu niiden vastuualueeseen.

17 ARTIKLA

Maksut

1. Kumpikin osapuoli varmistaa kaiken taloudellisen toiminnan paitsi rahoituspalvelujen osalta, että sen toimivaltaisten viranomaisten perimät lupamaksut ovat kohtuullisia ja läpinäkyviä eivätkä itsessään rajoita investointitoimintaa.
2. Kumpikin osapuoli varmistaa, että sen toimivaltaiset viranomaiset toimittavat rahoituspalveluista veloittamiensa lupamaksujen osalta hakijalle maksutaulukon tai tiedot siitä, miten maksujen määrät määritetään. Osapuoli ei saa käyttää tällaisia maksuja keinona välttää osapuolen sitoumuksia tai velvoitteita.
3. Lupamaksuihin eivät sisälly luonnonvarojen käytöstä perittävät maksut, huutokaupasta, tarjouskilpailusta tai muusta syrjimättömästä myöntämistavasta johtuvat maksut eivätkä pakolliset suoritukset yleispalvelun tarjoamiseksi.
4. Kiireellisiä olosuhteita lukuun ottamatta kumpikin osapuoli antaa riittävän pitkän ajanjakson investointien lupamenettelyihin liittyvien uusien tai muutettujen maksujen julkaisemisen ja voimaantulon välillä, tai sellaisten tietojen julkaisemisen ja voimaantulon välillä, joiden avulla investoijien on mahdollista ymmärtää kyseisten maksujen laskenta. Näitä maksuja ei saa soveltaa ennen kuin kyseiset tiedot on julkaistu.
5. Kumpikin osapuoli ottaa käyttöön tai pitää voimassa, siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista, menettelyt, joiden avulla asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten investoinneille annettavista luvista keräämät maksut voidaan maksaa sähköisesti.

18 ARTIKLA

Objektiivisuus, puolueettomuus ja riippumattomuus

Jos osapuoli ottaa käyttöön tai pitää voimassa lupaan liittyvän toimenpiteen, se varmistaa, että asianomainen toimivaltainen viranomainen käsittelee hakemuksen, tekee päätökset ja hallinnoi niitä objektiivisesti ja puolueettomasti ja tavalla, joka on riippumaton sellaisten henkilöiden sopimattomasta vaikuttamisesta, jotka harjoittavat sitä investointitoimintaa, jota varten lupa vaaditaan¹⁰.

19 ARTIKLA

Julkaiseminen ja saatavilla olevat tiedot, jos lupa vaaditaan

1. Jos osapuoli vaatii lupaa, se julkaisee viipymättä tiedot, joita investoijat tarvitsevat kyseisen luvan hankkimiseen, ylläpitoon, muuttamiseen tai uusimiseen liittyvien vaatimusten, teknisten standardien ja menettelyiden noudattamiseksi. Tällaisiin tietoihin kuuluvat, mikäli ne ovat olemassa:

- a) investointiin sovellettavat vaatimukset, mukaan lukien asiaankuuluvat tekniset määräykset ja standardit;

¹⁰ Selkeyden vuoksi todetaan, että tämä määräys ei edellytä erityistä hallintorakennetta; sillä viitataan päätöksentekoprosessiin ja päätösten hallinnointiin.

- b) asiaankuuluvat lomakkeet;
 - c) menettelyt;
 - d) suuntaa-antavat aikataulut hakemuksen käsittelylle;
 - e) lupamaksut;
 - f) yleisön osallistumismahdollisuudet esimerkiksi kuulemisten tai kommenttien kautta;
 - g) hakemuksia koskevien päätösten muutoksenhaku- tai uudelleentarkastelumenettelyt;
 - h) lupien ehtojen ja edellytysten noudattamisen seuranta- tai valvontamenettelyt; ja
 - i) asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot.
2. Kumpaakin osapuolta kannustetaan kokoamaan sähköiset julkaisut yhteen portaaliin.

20 ARTIKLA

Toimenpiteiden kehittäminen

Jos osapuoli ottaa käyttöön tai pitää voimassa lupiin liittyviä toimenpiteitä, se varmistaa, että

- a) kyseiset toimenpiteet perustuvat selkeisiin, objektiivisiin ja läpinäkyviin kriteereihin, joihin voi sisältyä pätevyys ja kyky harjoittaa kyseistä luvanalaista investointitoimintaa, mukaan lukien kyky toimia osapuolen sääntelyvaatimusten, kuten terveys- ja ympäristövaatimusten, mukaisesti, ja toimivaltaiset viranomaiset voivat arvioida, millainen painoarvo kullekin kriteerille annetaan;
- b) menettelyt ovat puolueettomia, helposti kaikkien hakijoiden saatavilla ja riittäviä, jotta hakijat voivat osoittaa, täyttävätkö ne vaatimukset; ja
- c) menettelyt eivät itsessään perusteettomasti estä vaatimusten täyttämistä.

IV LUKU

YHTEYSPISTEET JA SIDOSRYHMIEN OSALLISTUMINEN

21 ARTIKLA

Investointien helpottamiseen liittyvät yhteyspisteet

1. Kumpikin osapuoli pitää yllä tai perustaa oman oikeusjärjestelmänsä mukaisesti asianmukaiset investointien helpottamiseen liittyvät yhteyspisteet toimimaan ensimmäisinä yhteyspisteinä investoijille, kun on kyse investointeihin vaikuttavista toimenpiteistä.
2. Kumpikin osapuoli varmistaa, että investointien helpottamiseen liittyvät yhteyspisteet vastaavat investoijien sekä toisen osapuolen tämän artiklan mukaisesti perustamien investointien helpottamiseen liittyvien yhteyspisteiden kyselyihin tämän sopimuksen tehokkaan soveltamisen edistämiseksi.
3. Jos investointien helpottamiseen liittyvä yhteyspiste ei kykene vastaamaan kyselyyn 2 kohdan mukaisesti, sen on pyrittävä tarjoamaan kyselyn esittäjälle tarvittava apu asiaankuuluvan tiedon saamiseksi.
4. Kumpikin osapuoli varmistaa, että tässä artikkelissa tarkoitetut kyselyt ja tiedot voidaan toimittaa sähköisesti.

5. Tämän artiklan nojalla toimitetut tiedot eivät saa vaikuttaa siihen, onko toimenpide tämän sopimuksen mukainen.

22 ARTIKLA

Yhteydet isäntätalouteen

Kumpaakin osapuolta kannustetaan asettamaan investoijien saataville tietoa kotimaisista toimittajista, jotta voidaan vahvistaa yhteyksiä paikallistalouteen, parantaa kotimaisten toimittajien kilpailukykyä ja vahvistaa investointien myötävaikutusta kestäväan kehitykseen.

23 ARTIKLA

Ongelmanratkaisumekanismit

1. Kumpikin osapuoli pyrkii perustamaan tai pitämään voimassa asianmukaiset mekanismit investoijien sellaisten ongelmien ratkaisemiseksi, joita voi aiheutua minkä tahansa tämän sopimuksen kattaman yleisesti sovellettavan toimenpiteen soveltamisesta.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen mekanismien on oltava helposti saatavilla, myös mikro- ja pk-yrityksille, aikasidonnaisia ja läpinäkyviä. Niillä ei saa rajoittaa osapuolen perustamien tai voimassa pitämien valitus- tai muutoksenhakumenettelyjen soveltamista tai tämän sopimuksen VI luvun nojalla perustettua riitojenratkaisumekanismia.

24 ARTIKLA

Kansallinen virastojen välinen koordinointi

1. Osapuolet tunnustavat investointeihin liittyvien toimenpiteiden ja menettelyjen sääntelystä

ja täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten ja virastojen tiiviin kansallisen koordinoinnin merkityksen keinona helpottaa, houkuttaa, säilyttää ja laajentaa investointeja.

2. Kumpikin osapuoli pyrkii perustamaan tai pitämään voimassa mekanismeja toimintojen koordinoimiseksi, jotta voidaan

- a) helpottaa investointeja;
- b) edistää sääntelyn johdonmukaisuutta ja ennustettavuutta, kun on kyse hallinnon toimenpiteistä ja menettelyistä; ja
- c) edistää keskitettyjen, alueellisten ja paikallisten investointitoimenpiteiden ja -menettelyjen johdonmukaisuutta.

3. Koordinoititehtävän helpottamiseksi kumpaakin osapuolta kannustetaan nimeämään johtava virasto tavalla, joka on sopusoinnussa osapuolen oikeusjärjestelmän kanssa.

25 ARTIKLA

Sääntelyn johdonmukaisuus ja vaikutustenarvioinnit

1. Osapuolet tunnustavat tehokkaan, johdonmukaisen, avoimen ja ennustettavan sääntelykehyksen merkityksen investoinneille.

2. Kumpaakin osapuolta kannustetaan toteuttamaan tätä koskevien sääntöjensä ja menettelyidensä mukaisesti vaikutustenarviointi valmisteltavanaan olevista merkittävistä¹¹, yleisesti sovellettavista toimenpiteistä, jotka kuuluvat tämän sopimuksen soveltamisalaan.

¹¹ Kumpikin osapuoli voi tämän sopimuksen soveltamista varten määritellä, mikä muodostaa yleisesti sovellettavan 'merkittävän' toimenpiteen.

3. Osapuolet tunnustavat, että 2 kohdassa tarkoitettua vaikutustenarviointia tehtäessä olisi otettava huomioon ehdotettujen toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset mikro- ja pk-yrityksiin ja kestäväan kehitykseen.

26 ARTIKLA

Sidosryhmien kuuleminen ja säännölliset uudelleentarkastelut

1. Kumpaakin osapuolta kannustetaan tarkastelemaan uudelleen osapuolen sopiviksi katsomin väliajoin tämän sopimuksen kattamia yleisesti sovellettavia toimenpiteitään sen määrittämiseksi, olisiko sen toteuttamia erityisiä toimenpiteitä muutettava, sujuvoitettava, laajennettava tai kumottava, jotta osapuolen investointikehyksellä saavutettaisiin paremmin sen politiikkatavoitteet ja vastattaisiin paremmin mikro- ja pk-yritysten erityistarpeisiin.

2. Kumpaakin osapuolta kannustetaan tarkastelemaan säännöllisesti uudelleen lupamaksujaan niiden määrän ja monimuotoisuuden vähentämiseksi.

3. Kumpaakin osapuolta kannustetaan ottamaan uudelleentarkasteluissaan huomioon sidosryhmien antama palaute ja hyödyntämään asiaa koskevia kansainvälisiä suorituskäytäntöjä.

4. Osapuolia kehoitetaan jakamaan 43 artiklassa tarkoitettussa investointien helpottamista käsittelevässä komiteassa kokemuksiaan säännöllisten uudelleentarkastelujen toteuttamisesta ja niiden tuloksena olevista toimintapoliittisista suosituksista.

27 ARTIKLA

Riitojenratkaisumenettelyn soveltamatta jättäminen

VI lukua ei sovelleta 24, 25 ja 26 artiklaan.

V LUKU

INVESTOINNIT JA KESTÄVÄ KEHITYS

28 ARTIKLA

Tavoitteet

1. Osapuolet toteavat, että kestävä kehitys kattaa taloudellisen kehityksen, sosiaalisen kehityksen ja ympäristönsuojelun toisistaan riippuvaiset ja toisiaan vahvistavat osa-alueet ja vahvistavat sitoutumisensa investointien helpottamiseen kestävän kehityksen tavoitetta tukevalla tavalla, mukaan lukien Agenda 2030:n kestävän kehityksen tavoitteet.
2. Tämän luvun tavoitteena on parantaa osapuolten välisiä investointisuhteita siten, että edistetään kestävä kehitystä, erityisesti investointien kannalta merkityksellisten työvoima- ja ympäristöulottuvuuksien osalta, muun muassa vahvistamalla vuoropuhelua ja yhteistyötä.

29 ARTIKLA

Oikeus sääntelyyn ja suojan tasot

1. Osapuolet tunnustavat kummankin osapuolen oikeuden määrittää kestävä kehitys koskevat toimintapolitiikkansa ja painopisteensä, vahvistaa asianmukaiseksi katsomansa ympäristönsuojelun ja työsuojelun tason sekä hyväksyä tai muuttaa tätä alaa koskevaa lainsäädäntöään ja toimintapolitiikkaansa vastaavasti. Tällaisen suojelun tason, lainsäädännön ja toimintapolitiikan on oltava johdonmukainen siihen nähden, että kumpikin osapuoli on sitoutunut tässä luvussa tarkoitettuihin kansainvälisesti tunnustettuihin normeihin ja sopimuksiin.
2. Kumpikin osapuoli pyrkii varmistamaan, että sen tätä alaa koskevalla lainsäädännöllä ja toimintapolitiikalla säädetään ympäristönsuojelun ja työsuojelun korkeasta tasosta ja tuetaan sitä, ja kumpikin osapuoli pyrkii parantamaan niitä.
3. Osapuoli ei saa heikentää tai alentaa ympäristö- tai työlainsäädäntönsä mukaista suojelun tasoa investointien edistämiseksi.
4. Osapuoli ei saa jättää soveltamatta ympäristö- tai työlainsäädäntöään tai poiketa siitä tai tarjoutua jättämään sitä soveltamatta tai tarjoutua poikkeamaan siitä edistääkseen investointeja.
5. Osapuoli ei saa investointeja edistääkseen jatkuvalla tai toistuvalla toiminnalla tai toimimatta jättämisellä lyödä laimin ympäristö- tai työlainsäädäntönsä tosiasiallista täytäntöönpanoa.

30 ARTIKLA

Monenväliset työelämän normit ja sopimukset

1. Osapuolet vahvistavat sitoutumisensa investointien kehittämisen edistämiseen tavalla, joka edistää ihmisarvoisen työn tarjoamista kaikille niiden velvoitteiden mukaisesti, joita niille aiheutuu Kansainvälisen työjärjestön, jäljempänä 'ILO', sosiaalisesti oikeudenmukaista globalisaatiota koskevasta julistuksesta, joka hyväksyttiin kansainvälisessä työkonferenssissa Genevessä 10 päivänä kesäkuuta 2008.
2. ILO:n perussäännön, joka hyväksyttiin 28 päivänä kesäkuuta 1919, ja kansainvälisessä työkonferenssissa Genevessä 18 päivänä kesäkuuta 1998 hyväksytyn työelämän peruseriaatteita ja -oikeuksia koskevan ILO:n julistuksen, sellaisena kuin se on muutettuna vuonna 2022, ja sen jatkotoimien mukaisesti, kumpikin osapuoli noudattaa, edistää ja toteuttaa työelämän perusoikeuksia koskevia periaatteita, sellaisina kuin ne on määritelty ILO:n keskeisissä yleissopimuksissa, ja panee tosiasiallisesti täytäntöön Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Ecuadorin ratifioimat ILO:n yleissopimukset.
3. Kumpikin osapuoli pyrkii jatkuvasti ja hellittämättömästi ratifioimaan sellaiset ILO:n keskeiset yleissopimukset, joiden osapuolia ne eivät vielä ole.

4. Kumpikin osapuoli edistää investointipolitiikkaa, jolla edistetään ILO:n ihmisarvoista työtä koskevan ohjelman tavoitteita sosiaalisesti oikeudenmukaista globalisaatiota koskevan ILO:n julistuksen ja kansainvälisessä työkonferenssissa Genevessä 21 päivänä kesäkuuta 2019 hyväksytyn työn tulevaisuutta koskevan ILO:n satavuotisjulistuksen mukaisesti.

5. ILO:n mukaisten sitoumustensa mukaisesti kumpikin osapuoli perustaa, jos se ei ole vielä niin tehnyt, tehokkaan työsuojelutarkastusjärjestelmän kaikkia talouden aloja varten, mukaan luettuna maatalous- ja kaivostoiminta, ja pitää sitä yllä.

6. Osapuolet pyrkivät yhdessä vahvistamaan yhteistyötään tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien kysymysten investointeihin liittyvien näkökohtien osalta tapauksen mukaan kahdenvälisesti, alueellisesti ja kansainvälisillä foorumeilla, myös ILO:ssa.

31 ARTIKLA

Monenvälinen ympäristöhallinto ja monenväliset ympäristösopimukset

1. Osapuolet tunnustavat kansainvälisen ympäristöhallinnon merkityksen, erityisesti Yhdistyneiden kansakuntien ympäristöohjelman, jäljempänä 'UNEP', ja ympäristökokouksen, jäljempänä 'UNEA', sekä monenvälisten ympäristösopimusten merkityksen kansainvälisen yhteisön vastauksena maailmanlaajuisiin tai alueellisiin ympäristöhaasteisiin ja korostavat tarvetta vahvistaa investointi- ja ympäristöpolitiikan sekä niiden sääntöjen ja toimenpiteiden keskinäistä täydentävyyttä.

2. Kumpikin osapuoli panee tehokkaasti täytäntöön monenväliset ympäristösopimukset ja niiden pöytäkirjat, joiden sopimuspuoli se on. Osapuolet vahvistavat sitoutumisensa investointien kehittämisen edistämiseen tavalla, joka edistää ympäristönsuojelun korkeaa tasoa.

3. Osapuolet pyrkivät yhdessä vahvistamaan yhteistyötään tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien kysymysten investointeihin liittyvien näkökohtien osalta tapauksen mukaan kahdenvälisesti, alueellisesti ja kansainvälisillä foorumeilla, mukaan lukien Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen korkean tason poliittinen foorumi, UNEP, UNEA, monenväliset ympäristösopimukset ja Maailman kauppajärjestö, jäljempänä 'WTO'.

32 ARTIKLA

Investoinnit ja ilmastonmuutos

1. Osapuolet tunnustavat, että on tärkeää toteuttaa kiireellisiä toimia ilmastonmuutoksen ja sen vaikutusten torjumiseksi ja että investoinneilla on tärkeä rooli tämän tavoitteen saavuttamisessa New Yorkissa 9 päivänä toukokuuta 1992 tehdyn ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen, jäljempänä 'UNFCCC', Pariisissa 12 päivänä joulukuuta 2015 tehdyn Pariisin sopimuksen ja muiden ilmastonmuutosta koskevien monenvälisten ympäristösopimusten ja välineiden mukaisesti.

2. Kumpikin osapuoli

- a) panee tosiasiallisesti täytäntöön UNFCCC:n ja Pariisin sopimuksen, mukaan lukien sen kansallisesti määritellyjä panoksia koskevat sitoumukset; ja
- b) edistää investointi- ja ympäristöpolitiikan ja -toimenpiteiden keskinäistä täydentävyyttä ja siten siirtymää vähän kasvihuonekaasupäästöjä tuottavaan talouteen, resurssitehokkaaseen kiertotalouteen sekä ilmaston kannalta kestävään kehitykseen.

3. Osapuolet pyrkivät yhdessä vahvistamaan yhteistyötään tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien kysymysten investointeihin liittyvien näkökohtien osalta tapauksen mukaan kahdenvälisesti, alueellisesti ja kansainvälisillä foorumeilla, myös UNFCCC:n, Pariisin sopimuksen ja otsonikerrosta heikentävistä aineista Montrealissa 16 päivänä syyskuuta 1987 tehdyn Montrealin pöytäkirjan puitteissa sekä WTO:ssa, Kansainvälisessä siviili-ilmailujärjestössä ja Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä.

33 ARTIKLA

Kestävää kehitystä edistävät investoinnit

1. Kestävän kehityksen tavoitetta edistävän investointien myötävaikutuksen vahvistamiseksi antamansa sitoumuksen mukaisesti osapuolet helpottavat ja kannustavat investointeja kestäväan tuotantoon ja kulutukseen ja ympäristöhyödykkeisiin ja -palveluihin, sekä investointeja, joilla on merkitystä ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta, kuten investointeja uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen.

2. Osapuolet tunnustavat biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen ja kestävän käytön merkityksen sekä investointien merkityksen näiden tavoitteiden saavuttamisessa niiden tätä aihetta koskevien monenkeskisten ympäristösopimusten mukaisesti, joiden sopimuspuolia ne ovat, mukaan lukien Rio de Janeirossa 5 päivänä kesäkuuta 1992 tehty biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus ja sen pöytäkirjat ja Washington DC:ssä 3 päivänä maaliskuuta 1973 tehty luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskeva yleissopimus, jäljempänä 'CITES-sopimus', ja sen nojalla tehdyt päätökset.
3. Kumpikin osapuoli helpottaa investointeja biologisten luonnonvarojen kestävää käyttöä ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä varten ja toteuttaa toimenpiteitä biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi, kun siihen kohdistuu investointitoiminnan aiheuttamia paineita.
4. Osapuolet tunnustavat metsien säilyttämisen ja kestävän hoidon merkityksen ja investointien roolin näihin tavoitteisiin pyrittäessä. Tämän mukaisesti kumpikin osapuoli helpottaa investointeja tavalla, joka on johdonmukainen metsien säilyttämisen ja kestävän hoidon kanssa.
5. Osapuolet tunnustavat meren elollisten luonnonvarojen ja meriekosysteemien säilyttämisen ja kestävän hoidon sekä kestävän ja vastuullisen vesiviljelyn edistämisen tärkeyden ja investointien roolin näihin tavoitteisiin pyrittäessä. Tämän mukaisesti kumpikin osapuoli helpottaa investointeja tavalla, joka on johdonmukainen meren elollisten luonnonvarojen ja meriekosysteemien säilyttämisen ja kestävän hoidon sekä vastuullisen ja kestävän vesiviljelyn edistämisen kanssa.
6. Osapuolet pyrkivät yhdessä vahvistamaan yhteistyötään tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien kysymysten investointeihin liittyvien näkökohtien osalta tapauksen mukaan kahdenvälisesti, alueellisesti ja kansainvälisillä foorumeilla, myös biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen ja CITES-sopimuksen mukaisesti.

34 ARTIKLA

Vastuullinen liiketoiminta

1. Osapuolet tunnustavat vastuullisen liiketoiminnan merkityksen ja investointien roolin tähän tavoitteeseen pyrittäessä.
2. Kumpikin osapuoli edistää sitä, että yritykset ja investoijat ottavat käyttöön vastuullisen liiketoiminnan käytäntöjä.
3. Kumpikin osapuoli tukee asiaankuuluvien kansainvälisten välineiden, joita ovat esimerkiksi YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet, YK:n Global Compact -aloite, monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa koskeva ILO:n kolmikantainen periaatejulistus sekä vastuullista liiketoimintaa koskevat OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille ja niihin liittyvät due diligence -ohjeet, levittämistä ja käyttöä.
4. Osapuolet pyrkivät yhdessä vahvistamaan yhteistyötään tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien kysymysten investointeihin liittyvien näkökohtien osalta tapauksen mukaan kahdenvälisesti, alueellisesti sekä kansainvälisillä foorumeilla, muun muassa vaihtamalla tietoja ja parhaita käytäntöjä sekä toteuttamalla tiedotusaloitteita.

35 ARTIKLA

Investoinnit ja sukupuolten tasa-arvo

1. Osapuolet tunnustavat, että osallistavalla investointipolitiikalla edistetään naisten taloudellista voimaannuttamista ja sukupuolten tasa-arvoa Agenda 2030:n kestävä kehityksen tavoitteen 5 ja Buenos Airesissa joulukuussa 2017 järjestetyssä WTO:n ministerikokouksessa hyväksytyn kauppaa ja naisten taloudellista voimaannuttamista koskevan yhteisen julistuksen tavoitteiden mukaisesti. Osapuolet tunnustavat sen merkittävän panoksen talouskasvuun, jonka naisten osallistuminen taloudelliseen toimintaan, myös investointeihin, tuo. Osapuolet korostavat, että ne aikovat panna tämän sopimuksen täytäntöön tavalla, joka edistää ja parantaa sukupuolten tasa-arvoa.
2. Osapuolet pyrkivät yhdessä vahvistamaan yhteistyötään tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien kysymysten investointeihin liittyvien näkökohtien osalta tapauksen mukaan kahdenvälisesti, alueellisesti ja kansainvälisillä foorumeilla, muun muassa toimilla, joilla parannetaan naisten, myös työntekijöiden, liikenäisten ja yrittäjien, valmiuksia ja edellytyksiä hyödyntää tämän sopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia.

VI LUKU

RIITOJEN ESTÄMINEN JA RATKAISEMINEN

36 ARTIKLA

Neuvottelut

1. Osapuolet pyrkivät ratkaisemaan kaikki niiden väliset tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevat riidat, paitsi jos tässä sopimuksessa toisin määrätään, käymällä neuvotteluja vilpittömässä mielessä ja siten, että tavoitteena on päästä yhteisesti sovittuun ratkaisuun.
2. Osapuolen on pyydettävä neuvotteluja toimittamalla toiselle osapuolelle kirjallinen pyyntö, jossa nimetään kyseessä olevat toimenpiteet sekä tämän sopimuksen mukaiset velvoitteet, joita sen mielestä toinen osapuoli ei ole noudattanut.
3. Osapuolen, jolle neuvottelupyynnö esitetään, on vastattava pyyntöön kymmenen päivän kuluessa pyynnön toimittamisesta.
4. Elleivät osapuolet toisin sovi, neuvottelut käydään viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön toimittamisesta, ja ne käydään sen osapuolen alueella, jolle pyyntö esitetään.

5. Neuvottelujen aikana kumpikin osapuoli esittää riittävät tosiasioita koskevat tiedot, jotta voidaan tarkastella kattavasti tapaa, jolla kyseessä oleva toimenpide saattaa rikkoa tämän sopimuksen mukaisia velvoitteita.
6. Kumpikin osapuoli pyrkii varmistamaan, että neuvotteluihin osallistuu sellaisia toimivaltaisten viranomaisten työntekijöitä, joilla on asiantuntemusta neuvotteluissa käsiteltävästä asiasta.
7. Osana tässä sopimuksessa tarkoitettuihin monenvälisiin ympäristö- tai työlainsäädännön alaan kuuluviin sopimukseen tai välineisiin liittyviä asioita koskevia neuvotteluja osapuolet ottavat huomioon ILOlta tai monenvälisten ympäristösopimusten nojalla perustetuilta asiaankuuluvilta elimiltä tai järjestöiltä saatavat tiedot edistääkseen osapuolten ja kyseisten järjestöjen tai elinten työn johdonmukaisuutta. Osapuolet pyytävät tarvittaessa neuvoa edellä mainituilta elimiltä tai järjestöiltä tai muilta tarkoituksenmukaisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta tai elimiltä.
8. Kumpikin osapuoli voi tarvittaessa pyytää kansalaisyhteiskunnan näkemyksiä siten kuin 46 artiklassa tarkoitetaan.
9. Neuvottelut ja erityisesti kaikki osapuolten neuvottelujen aikana antamat tiedot ja esittämät kannat ovat luottamuksellisia.

37 ARTIKLA

Yhteisesti sovitut ratkaisut

1. Osapuolet voivat milloin tahansa päästä yhteisesti sovittuun ratkaisuun jossakin 36 artiklassa tarkoitetussa riidassa.
2. Kumpikin osapuoli toteuttaa tarvittavat toimenpiteet yhteisesti sovitun ratkaisun panemiseksi täytäntöön. Jos välitön täytäntöönpano ei ole mahdollista, osapuolet sopivat kohtuullisesta määräajasta täytäntöönpanoa varten.
3. Täytäntöönpaneva osapuoli ilmoittaa toiselle osapuolelle kirjallisesti viimeistään 2 kohdassa tarkoitetun sovitun määräajan umpeutuessa kaikista toimenpiteistä, jotka se on hyväksynyt yhteisesti sovitun ratkaisun täytäntöönpanemiseksi.
4. Jos osapuolet eivät pääse yhteisesti sovittuun ratkaisuun 120 päivän kuluessa neuvottelupyynnön päivämäärästä, tai jos yhteisesti sovittua ratkaisua ei panna täytäntöön 2 kohdassa tarkoitetussa määräajassa, neuvotteluja 36 artiklan nojalla pyytänyt osapuoli voi pyytää paneelin asettamista riidan ratkaisemiseksi. Paneelin asettamista pyydetään toimittamalla kirjallinen pyyntö toiselle osapuolelle.

38 ARTIKLA

Paneelimenettely

1. Osapuolet pyrkivät sopimaan 37 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun paneelin kokoonpanosta. Jos sopimukseen ei ole päästy 30 päivän kuluessa 37 artiklan 4 kohdan nojalla tehdyn paneelin asettamista koskevan pyynnön toimittamisesta, kumpikin osapuoli nimittää paneelin jäsenen uuden 30 päivän määräajan kuluessa.

Osapuolten nimittämien paneelin jäsenten on nimitettävä yhteisesti paneelin puheenjohtaja, jolla ei saa olla kummankaan osapuolen kansalaisuutta.

2. Jos toinen osapuoli ei nimitä paneelin jäsentä 1 kohdassa asetetussa määräajassa, toinen osapuoli voi pyytää pysyvän välitystuomioistuimen pääsihteeriä nimittämään paneelin jäsenen.

Jos paneelin jäsenet eivät nimitä puheenjohtajaa 30 päivän kuluessa siitä, kun ne nimitettiin 1 kohdan mukaisesti, kumpi tahansa osapuoli voi pyytää pysyvän välitystuomioistuimen pääsihteeriä nimittämään puheenjohtajan.

3. Paneelin on arvioitava objektiivisesti sen käsiteltäväksi annettu asia. Elleivät osapuolet toisin sovi, paneelin on vahvistettava sovellettava työjärjestys.

4. Jos paneelin päätelmänä on, että käsiteltävänä oleva toimenpide ei ole tämän sopimuksen määräysten mukainen, valituksen kohteena olevan osapuolen on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta se voi toimia määräysten mukaisesti.

5. Jommankumman osapuolen pyynnöstä osapuolet keskustelevalle toteutettavista toimenpiteistä ottaen huomioon paneelin raportin, sanotun kuitenkin rajoittamatta 4 kohdan soveltamista.

6. Investointien helpottamista käsittelevä komitea seuraa paneelin raportin jatkotoimia.

39 ARTIKLA

Avoimuus

Kumpikin osapuoli julkaisee viipymättä

- a) 36 artiklan nojalla esitetyn neuvottelupyynnön;
- b) 37 artiklan nojalla yhteisesti sovitun ratkaisun; ja
- c) 38 artiklan nojalla toteutetut toimenpiteet.

40 ARTIKLA

Määräajat

1. Kaikki tässä luvussa vahvistetut määräajat lasketaan kalenteripäivinä alkaen sitä toimea seuraavasta päivästä, johon ne viittaavat, ellei toisin täsmennetä.
2. Osapuolet voivat yhteisellä sopimuksella muuttaa mitä tahansa tässä luvussa tarkoitettua määräaika.

41 ARTIKLA

Sovittelumenettely

1. Osapuoli voi milloin tahansa pyytää sovittelumenettelyn aloittamista toisen osapuolen minkä tahansa sellaisen toimenpiteen osalta, jonka se katsoo vaikuttavan haitallisesti osapuolten välisiin investointeihin.
2. Sovittelumenettely voidaan aloittaa ainoastaan osapuolten yhteisestä sopimuksesta, jotta voidaan etsiä yhteisesti sovittuja ratkaisuja ja tarkastella osapuolten nimittämän sovittelijan ehdottamia ratkaisuja ja mahdollisia neuvoja.
3. Osapuolet pyrkivät saavuttamaan yhteisesti sovitun ratkaisun 90 päivän kuluessa sovittelijan nimittämispäivästä.
4. Kaikki sovittelumenettelyn vaiheet, mukaan lukien mahdolliset neuvot ja ehdotetut ratkaisut, ovat luottamuksellisia, jolleivät osapuolet toisin sovi. Osapuoli voi kuitenkin julkistaa sen, että sovittelu on käynnissä.
5. Sovittelumenettelyllä ei rajoiteta tämän sopimuksen 36 ja 38 artiklan tai minkään muun sopimuksen riitojenratkaisumenettelyjen mukaisia osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia.

VII LUKU

YHTEISTYÖ JA INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET

42 ARTIKLA

Tekninen tuki ja valmiuksien kehittäminen investointien helpottamista varten

1. Osapuolet tunnustavat teknisen tuen ja valmiuksien kehittämisen merkityksen ja sitoutuvat tekemään yhteistyötä Ecuadorin investointiympäristön vahvistamiseksi ja tämän sopimuksen täytäntöönpanon tukemiseksi.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut toimet on toteutettava Euroopan unionin kehitysyhteistyötä ja sen välineitä koskevien sääntöjen ja asiaankuuluvien menettelyjen puitteissa.
3. Tukipyyntöjen olisi perustuttava havaittuihin tarpeisiin ja oltava kotimaisten investointien helpottamiseen tarkoitettujen uudistusten mukaisia. Tukeen on sovellettava yhteisesti sovittuja ehtoja ja edellytyksiä.
4. Osapuolten on investointien helpottamista käsittelevän komitean puitteissa
 - a) vaihdettava tietoa ja tarkasteltava edistymistä, kun on kyse teknisen tuen ja avun antamisesta valmiuksien kehittämiseen tämän sopimuksen täytäntöönpanoa varten; ja
 - b) tunnistettava teknisen tuen ja valmiuksien kehittämisen tarpeita.

43 ARTIKLA

Investointien helpottamista käsittelevä komitea

1. Sen varmistamiseksi, että tämä sopimus toimii asianmukaisesti ja tehokkaasti, osapuolet perustavat investointien helpottamista käsittelevän komitean, joka koostuu kummankin osapuolen edustajista.
2. Investointien helpottamista käsittelevä komitea pitää ensimmäisen kokouksensa viimeistään silloin, kun tämän sopimuksen voimaantulosta tulee kuluneeksi kuusi kuukautta. Tämän jälkeen investointien helpottamista käsittelevä komitea kokoontuu vuosittain, elleivät osapuolten edustajat toisin sovi, tai ilman aiheetonta viivytystä jommankumman osapuolen pyynnöstä.
3. Investointien helpottamista käsittelevän komitean kokoukset pidetään vuorotellen unionissa tai Ecuadorissa, elleivät osapuolten edustajat toisin sovi. Investointien helpottamista käsittelevä komitea voi kokoontua henkilökohtaisesti tai muita asianmukaisia viestintävälineitä käyttäen osapuolten edustajien sopimuksen mukaisesti.
4. Investointien helpottamista käsittelevän komitean puheenjohtajina toimivat yhdessä Ecuadorin puolesta tuotanto-, kauppa- ja investointiministeri ja unionin puolesta kauppapolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen, tai heidän nimeämänsä henkilöt.

44 ARTIKLA

Investointien helpottamista käsittelevän komitean tehtävät

1. Investointien helpottamista käsittelevä komitea
 - a) tarkastelee tapoja, joilla voitaisiin entisestään syventää osapuolten välisiä investointisuhteita;
 - b) valvoo ja helpottaa tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja soveltamista ja edistää sen yleisiä tavoitteita;
 - c) etsii sopivia keinoja ja menetelmiä ehkäistäkseen tai ratkaistakseen ongelmia, joita voi nousta esiin tämän sopimuksen kattamilla aloilla, tai ratkaistakseen riitoja, joita voi syntyä tämän sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta;
 - d) tarkastelee kaikkia muita tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa alaan liittyviä asioita sen mukaan, mitä osapuolten edustajat voivat sopia;
 - e) tarkastelee osapuolen pyynnöstä 21 artiklassa tarkoitettuja kyselyitä sekä hallinnollista apua koskevia pyyntöjä; ja
 - f) keskustelee mahdollisista parannuksista tähän sopimukseen, erityisesti muilla kansainvälisillä foorumeilla ja osapuolten tekemien muiden sopimusten yhteydessä saatujen kokemusten ja tapahtuneiden kehityssaskelten valossa.
2. Investointien helpottamista käsittelevä komitea vahvistaa oman työjärjestyksensä ensimmäisessä kokouksessaan.

45 ARTIKLA

Investointien helpottamista käsittelevän komitean päätökset ja suositukset

1. Investointien helpottamista käsittelevä komitea käyttää tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi päätösvaltaa kysymyksissä, joista määrätään tässä sopimuksessa. Kyseiset päätökset sitovat osapuolia. Osapuolet toteuttavat toimenpiteet, jotka ovat tarpeen kyseisten päätösten täytäntöönpanemiseksi.
2. Tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi investointien helpottamista käsittelevä komitea voi antaa aiheellisia suosituksia kaikista tämän sopimuksen kattamista asioista.
3. Investointien helpottamista käsittelevä komitea tekee päätöksiä ja antaa suosituksia yhteisymmärryksessä.

46 ARTIKLA

Vuoropuhelu kansalaisyhteiskunnan kanssa

1. Osapuolet järjestävät vuoropuhelun kansalaisyhteiskunnan kanssa, jäljempänä 'vuoropuhelu', keskustelun käymiseksi tämän sopimuksen täytäntöönpanosta.
2. Osapuolet edistävät vuoropuhelussa asianomaisten sidosryhmien tasapainoista edustusta, johon kuuluu muun muassa valtiosta riippumattomia järjestöjä, yritys- ja työnantajajärjestöjä sekä ammattiliittoja, jotka toimivat talouden, kestävän kehityksen, sosiaaliasioiden, ympäristön ja muiden asioiden alalla.
3. Vuoropuhelu toteutetaan vuosittain investointien helpottamista käsittelevän komitean kokouksen yhteydessä, elleivät osapuolet toisin sovi.
4. Osapuolet antavat vuoropuhelua varten vuoropuheluun osallistuville tahoille tietoa tämän sopimuksen täytäntöönpanosta.
5. Vuoropuhelun kuluessa esitetyt näkemykset ja kannanotot voidaan toimittaa investointien helpottamista käsittelevälle komitealle, ja ne voidaan asettaa julkisesti saataville.
6. Osapuolet voivat tarvittaessa päättää järjestää vuoropuhelun niiden olemassa olevien mekanismien kautta, jotka osapuolet ovat perustaneet kansalaisyhteiskunnan osallistamiseksi.

VIII LUKU

LOPPUMÄÄRÄYKSET

47 ARTIKLA

Yleiset poikkeukset

Edellyttäen, että toimenpiteitä ei sovelleta tavalla, joka samankaltaisissa olosuhteissa johtaisi mielivaltaiseen tai perusteettomaan toisen osapuolen investojien tai niiden investointitoiminnan syrjintään tai peiteltyyn rajoittamiseen¹², minkään tässä sopimuksessa ei saa tulkita estävän osapuolta ottamasta käyttöön tai soveltamasta toimenpiteitä, jotka

- a) ovat tarpeen yleisen turvallisuuden ja yleisen moraalin suojelemiseksi tai yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi¹³;
- b) ovat tarpeen ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi;
- c) ovat välttämättömiä sellaisten säädösten tai määräysten noudattamisen turvaamiseksi, jotka eivät ole ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa, mukaan lukien
 - i) harhaanjohtavien ja vilpillisten toimintatapojen estäminen tai sopimusten noudattamatta jättämisen seurauksista huolehtiminen;

¹² Tämä kuvastaa osapuolten aikomusta varmistaa johdonmukaisuus GATT-sopimuksen XX artiklan johdantolauseen ja GATS-sopimuksen XIV artiklan kanssa.

¹³ Yleiseen turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyviä poikkeuksia voidaan käyttää ainoastaan, kun johonkin yhteiskunnallisesti perustavanlaatuihin etuihin kohdistuu aito ja riittävän vakava uhka.

- ii) yksityishenkilöiden yksityisyyden suojaaminen henkilötietojen käsittelyssä ja levittämisessä sekä yksityishenkilöä koskevien tiedostojen ja tilitietojen luottamuksellisuuden turvaaminen;
- iii) turvallisuus.

48 ARTIKLA

Turvallisuutta koskevat poikkeukset

Mikään tässä sopimuksessa ei

- a) velvoita kumpaakaan osapuolta toimittamaan tietoja, joiden paljastamista se pitää keskeisten turvallisuusetujensa vastaisina; tai
- b) estä osapuolta toteuttamasta toimia, joita se pitää välttämättöminä keskeisten turvallisuusetujensa suojaamiseksi ja jotka
 - i) liittyvät aseiden, ammusten tai muiden sotatarvikkeiden tuotantoon tai kauppaan tai muiden tavaroiden ja materiaalien, palveluiden ja teknologian kauppaan ja niitä koskeviin liiketoimiin sekä taloudelliseen toimintaan, joita toteutetaan suoraan tai välillisesti puolustuslaitosten tarpeita varten;

- ii) liittyvät fissioituvaan ja fuusioituvaan ydinmateriaaliin tai materiaaleihin, joista edellä mainitut on johdettu;
 - iii) toteutetaan sodan tai muun kansainvälisissä suhteissa ilmenevän hätätilanteen aikana; tai
- c) estä osapuolta toteuttamasta toimia, joilla se pyrkii täyttämään Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan mukaiset velvoitteensa kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi.

49 ARTIKLA

Kesto

Tämä sopimus tehdään määräämättömäksi ajaksi.

50 ARTIKLA

Irtisanominen

1. Kumpi tahansa osapuoli voi ilmoittaa kirjallisesti toiselle osapuolelle aikeestaan irtisanoa tämä sopimus. Unionille osoitettu ilmoitus lähetetään Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille, ja Ecuadorille osoitettu ilmoitus lähetetään Ecuadorin ulkoasioita ja ihmisten liikkuvuutta käsittelevälle ministeriölle.
2. Tämän sopimuksen irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona toinen osapuoli vastaanottaa 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen, elleivät osapuolet toisin sovi.

51 ARTIKLA

Alueellinen soveltaminen

1. Tätä sopimusta sovelletaan
 - a) unionin osalta alueisiin, joihin sovelletaan Euroopan unionista tehtyä sopimusta ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyä sopimusta niissä määrätyin edellytyksin; ja

b) Ecuadorin osalta alueeseen, joka koostuu sen manner- ja merialueista, läheisistä saarialueista, aluemerestä, Galápagossaarista, maaperästä, merenalaisesta mannerjalustasta, pohjamaasta sekä edellä mainittujen manner-, saari- ja meri-alueiden yläpuolisesta ilmatilasta ja jonka rajat on vahvistettu Ecuadorin allekirjoittamissa sopimuksissa.

2. Tämän sopimuksen viittaukset 'alueeseen' on tulkittava 1 kohdassa tarkoitetussa merkityksessä.

3. Selkeyden vuoksi todetaan, että 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut viittaukset Ecuadorin allekirjoittamiin sopimuksiin sisältävät erityisesti Montego Bayssa 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen. Jos kansallinen lainsäädäntö ja kansainvälinen lainsäädäntö ovat ristiriidassa, jälkimmäinen asetetaan etusijalle.

52 ARTIKLA

Muutokset

Osapuolet voivat muuttaa tätä sopimusta kirjallisella sopimuksella. Muutokset tulevat voimaan 57 artiklan mukaisesti.

53 ARTIKLA

Uusien jäsenvaltioiden liittyminen Euroopan unioniin

1. Unioni ilmoittaa Ecuadorille kaikista kolmansien maiden pyynnöistä liittyä unionin jäseneksi.
2. Unioni ilmoittaa Ecuadorille kolmannen maan unionin jäseneksi liittymistä koskevan sopimuksen voimaantulosta.

54 ARTIKLA

Yksityiset oikeudet

Minkään tässä sopimuksessa ei saa tulkita luovan henkilöille muita oikeuksia tai velvoitteita kuin osapuolten välillä kansainvälisen julkisoikeuden mukaisesti luodut oikeudet ja velvollisuudet, eikä sallivan sitä, että tähän sopimuksen vedotaan suoraan osapuolen oikeusjärjestelmässä.

55 ARTIKLA

Viittaukset lakeihin ja muihin sopimuksiin

1. Kun viitataan osapuolen lakeihin ja määräyksiin, näiden lakien ja määräysten katsotaan sisältävän niihin tehtyt muutokset, jollei tosin määrätä.
2. Kun tässä sopimuksessa viitataan kansainvälisiin sopimuksiin joko kokonaisuudessaan tai osittain, niiden katsotaan sisältävän niihin tehtyt muutokset tai niiden jatkosopimukset, jotka tulevat voimaan kummassakin osapuolella tämän sopimuksen allekirjoituspäivänä tai sen jälkeen. Jos tällaisten muutosten tai jatkosopimusten vuoksi tämän sopimuksen täytäntöönpanossa tai soveltamisessa nousee esiin jokin kysymys, osapuolten on toisen osapuolen pyynnöstä neuvoteltava keskenään, jotta voidaan löytää kumpaakin osapuolta tyydyttävä ratkaisu.

56 ARTIKLA

Sopimuksen liite

Tämän sopimuksen liite, joka koskee kestävää energiaa ja raaka-aineita, on sen erottamaton osa.

57 ARTIKLA

Voimaantulo

1. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat vaihtaneet kirjalliset ilmoitukset, joilla ne vahvistavat täyttäneensä tämän sopimuksen voimaan saattamiseksi tarvittavat oikeudelliset vaatimuksensa ja menettelynsä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut kirjalliset ilmoitukset lähetetään Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille ja Ecuadorin ulkoasioita ja ihmisten liikkuvuutta käsittelevälle ministeriölle.

58 ARTIKLA

Kielet ja todistusvoimaiset tekstit

Tämä sopimus laaditaan kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

TÄMÄN VAKUUDEKSI alla mainitut tätä varten asianmukaisesti valtuutetut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty ...ssa/ssä ... päivänä ...kuuta

Euroopan unionin puolesta

Ecuadorin tasavallan puolesta

LIITE – KESTÄVÄ ENERGIA JA RAAKA-AINEET

1 ARTIKLA

Tavoitteet

1. Tämän liitteen tavoitteena on helpottaa osapuolten välisiä investointeja kestävän energian ja raaka-aineiden aloilla energiasiirtymän edistämiseksi ja ympäristön kestävyuden parantamiseksi.
2. Tämä liite täydentää sopimusta kestävän energian ja raaka-aineiden aloilla.

2 ARTIKLA

Investoinnit kestäväan energiaan

1. Kumpikin osapuoli edistää avointen, kilpailukykyisten ja toimivien energiamarkkinoiden luomista avoimilla oikeudellisilla ja sääntelykehyksillä, jotka helpottavat investointeja kestäväan energiaan¹ ja energiatehokkuuteen.
2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi kumpikin osapuoli
 - a) julkaisee energiaverkkojen (sähkö ja kaasu) hallintoa, saatavuutta ja käyttöä koskevat ehdot ja vaatimukset, mukaan lukien energiaverkkoihin pääsyä ja niiden käyttöä koskevat ehdot, edellytykset ja tariffit, sekä mahdolliset poikkeukset näistä ehdoista ja vaatimuksista;
 - b) hallinnoi a alakohdassa tarkoitettuja edellytyksiä, vaatimuksia ja poikkeuksia kohtuullisella, objektiivisella ja puolueettomalla tavalla;

¹ Tähän sisältyvät uusiutuva energia ja muut puhtaan energian muodot.

c) pyrkii kehittämään avoimia ja kilpailukykyisiä tukimekanismeja kestäväää energiaa varten;

d) siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista, yksinkertaistaa lupamenettelyjä, jotka koskevat investointeja kestävään energiaan, kuten energian tuotanto-, siirto- ja jakeluinfrastruktuurin rakentamiseen; ja

e) edistää markkinoillaan ja kansainvälisesti sääntelykehyksiä, jotka edistävät investointeja kestäväan energian ja uusiutuvien polttoaineiden tuotantoon, käyttöön ja kauppaan sekä energiatehokkuuteen ja siihen liittyvään teknologiaan.

3 ARTIKLA

Raaka-aineiden arvoketjujen kestävyys

1. Osapuolet tunnustavat oikeudenmukaisen, vastuullisen ja vääristymättömän raaka-aineiden² hankinnan ja kestäväan tuotannon merkityksen asiaan liittyvän kaivannais-, jalostus- ja kierrätysteollisuuden koko arvoketjussa.

2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi kumpikin osapuoli helpottaa investointeja raaka-aineisiin tavalla, joka edistää kestäväan kehityksen tavoitetta, kunnioittaa täysin kummankin osapuolen suvereniteettia omiin luonnonvaroihin ja puolustaa asianomaisten oikeuksia kansainvälisesti tunnustettujen normien mukaisesti.

3. Kumpikin osapuoli edistää avointen, kilpailukykyisten ja toimivien raaka-ainemarkkinoiden luomista avoimilla sääntely- ja oikeudellisilla kehyksillä, joilla helpotetaan investointeja raaka-aineiden kaivannais-, jalostus- ja kierrätysteollisuuteen, erityisesti varmistamalla lupia ja lisenssejä sekä tarvittaessa geologisten tietojen saatavuutta koskevien ehtojen ja edellytysten avoimuus.

² 'Raaka-aineilla' tarkoitetaan teollisuustuotteiden valmistuksessa käytettäviä aineita, mukaan lukien malmit, rikasteet, kuonat, tuhka ja kemikaalit, sekä muita louhittuja, jalostettuja, muokkaamattomia ja puhdistettuja, myös kierrätettyjä, aineita.

4. Kumpikin osapuoli edistää kestäviä ja vastuullisia käytäntöjä raaka-aineiden kaivannais-, jalostus- ja kierrätysteollisuudessa.
5. Edellä olevan 4 kohdan soveltamiseksi kumpikin osapuoli
 - a) tukee kansallisia, alueellisia ja kansainvälisiä aloitteita, joilla edistetään vastuullista liiketoimintaa kansainvälisten standardien mukaisesti;
 - b) edistää avoimuutta ja vastuuvellisuutta raaka-aineiden käytössä ja hallinnassa muun muassa edistämällä raaka-aineiden vastuullista ja kestävää louhintaa ja hankintaa koskevia asiaankuuluvia aloitteita, joita ovat esimerkiksi konflikti- ja riskialueilta peräisin olevien mineraalien toimitusketjun vastuullisuutta koskeva OECD:n due diligence -opas ja kaivos- ja kaivannaisteollisuuden avoimuutta koskeva aloite; ja
 - c) edistää vastuullisen hankinnan ja kaivostoiminnan arvoja ja maksimoi raaka-ainesektoreiden ja niihin liittyvien teollisuuden arvoketjujen panoksen Agenda 2030:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

4 ARTIKLA

Ympäristövaikutusten arviointi

1. Osapuoli varmistaa, että ympäristövaikutusten arviointi tehdään ennen kuin kyseinen osapuoli myöntää luvan energiatuotteiden tuotantoon tai etsintään tai raaka-aineiden tuotantoon liittyvälle hankkeelle, jos hankkeella voi olla merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka liittyvät johonkin 2 kohdassa lueteltuun seikkaan.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa ympäristövaikutusten arvioinnissa on yksilöitävä ja tarvittaessa arvioitava hankkeen vaikutus seuraaviin:
 - a) väestö ja ihmisten terveys;

b) luonnon monimuotoisuus;

c) maa, maaperä, vesi, ilma ja ilmasto; ja

d) kulttuuriperintö ja -maisema, mukaan lukien odotetut vaikutukset, jotka johtuvat hankkeen alttiudesta suuronnettomuuksien tai katastrofien riskeille, jotka ovat merkityksellisiä kyseisen hankkeen kannalta.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun ympäristövaikutusten arvioinnin osalta osapuoli

a) varmistaa, että kaikilla asianomaisilla henkilöillä, kansalaisjärjestöt mukaan luettuina, on varhaisessa vaiheessa tosiasiallinen mahdollisuus ja kohtuullisesti aikaa osallistua ympäristövaikutusten arviointiin ja että määräaika huomautusten esittämiseen ympäristövaikutusten arviointiraportista on kohtuullinen;

b) ottaa huomioon ympäristövaikutuksen arvioinnin tulokset, jotka liittyvät hankkeen vaikutuksiin ympäristölle; ja

c) asettaa ympäristövaikutuksen arvioinnin tulokset yleisön saataville ennen luvan myöntämistä hankkeelle.